

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 12 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Renata Pelz

Protokolant: p.o. stażysty Julia Mruk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28.11. 2017 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w K.

przeciwko 1) (...) sp. z o.o. z siedzibą w S., 2) M. S. (1)

o zapłatę

1. Oddała powództwo.
2. Kosztami postępowania obciąża powódkę i z tego tytułu zasądza od powódki solidarnie na rzecz pozwanych kwotę 17.974 zł.

SSO Renata Pelz

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do tutejszego sądu w dniu 20 lipca 2016 r. powódka (...) S.A. z siedzibą w K. domagała się zasądzenia solidarnie od pozwanych (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. oraz M. S. (1) kwoty 212.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkodę wywołaną przez pozwanych powódce polegającą na utracie klienta i nieudzieleniu powódce zamówienia, a w konsekwencji utracie korzyści wynikających z niezawarcia umowy na II etap realizacji budowy systemu oczyszczania powietrza na rzecz Zakładu (...) sp. z o.o. w M. (dalej również jako (...) sp. z o.o. w M.) a wywołaną łącznie przez pozwanych poprzez:

1) ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa powódki w postaci informacji o kontrahentach, prowadzonych postępowaniach ofertowych oraz zawartych umowach przez pozwanego M. S. (1), w tym w szczególności informacji na temat klienta (...) sp. z o.o. w M. oraz umowy zawartej z tym klientem, czym pozwany ad. 2 wyczerpał znamiona czynów nieuczciwej konkurencji stypizowane w art. 3 jak również art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (dalej: „uznk”),

2) nakłonieniem przez pozwaną spółkę (...) sp. z o.o. przy udziale pozwanego M. S. (1) klienta powódki, tj. (...) sp. z o.o. w M. do zerwania współpracy z powódką i nawiązania współpracy z pozwaną spółką poprzez wprowadzenie klienta powódki w błąd, czym pozwana (...) sp. z o.o. wyczerpała znamiona czynów nieuczciwej konkurencji stypizowane w art. 3, jak również w art. 12 ust. 2 uznk.

Jednocześnie powódka wносиła o zobowiązanie:

1) pozwanej (...) sp. z o.o. do opublikowania przeprosin powódki na łamach dziennika (...) oraz na stronie internetowej pozwanej (...) sp. z o.o. o następującej treści: „Przepraszamy spółkę (...) S.A. z siedzibą w K. za to, iż w okresie od listopada 2015 r. do lutego 2016 r. przejęliśmy klienta spółki (...) S.A. z siedzibą w K. i tym samym spowodowaliśmy wystąpienie szkody u spółki (...) S.A. z siedzibą w K.”

2) Pozwanego M. S. (1) do opublikowania przeprosin powódki na łamach dziennika (...) o następującej treści: „Przepraszam spółkę (...) S.A. z siedzibą w K. za to, iż w okresie od listopada 2015 r. do lutego 2016 r. ujawniłem tajemnice handlowe spółki (...) S.A. z siedzibą w K. i tym samym spowodowałem wystąpienie szkody u spółki (...) S.A. z siedzibą w K.”.

Powódka wniosła także o zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka wyjaśniła, że prowadzi działalność w zakresie produkcji, sprzedaży i instalowania systemów oczyszczania powietrza. Pozwany M. S. (1) jest byłym pracownikiem powódki a obecnym pracownikiem pozwanej (...) sp. z o.o. Powódka podała, że M. S. (1) był u niej zatrudniony w okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 września 2015 r. a stosunek pracy został rozwiązany w drodze jego wypowiedzenia przez pracownika. Powódka wskazała, że pracę u pozwanej (...) sp. z o.o. M. S. (1) podjął w dniu 28 września 2015 r. Powódka wyjaśniła, że pozwany M. S. (1) w czasie pracy u niej zatrudniony był na stanowisku projektanta i miał dostęp do informacji dotyczących wdrożenia projektów i opracowywania nowych rozwiązań, brał udział przy projektowaniu i wdrażaniu instalacji cyklofiltrów oraz prowadził uzgodnienia dotyczące realizacji zlecenia dla (...) sp. z o.o. w M.. Powódka podała także, że pozwany M. S. był zobligowany do nieujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa, która była ściśle zdefiniowana w umowie, zarówno w trakcie jak i po ustaniu zatrudnienia. Powódka podała, że od początku funkcjonowania chroni swoją informację poufną stosując zarówno klauzule poufności, które zobowiązani są podpisać wszyscy pracownicy, jak i liczne zabezpieczenia o charakterze technicznym. Dalej powódka wyjaśniła, że w okresie zatrudnienia pozwanego M. S. (1) powódka realizowała zlecenie dostawy i montażu na rzecz Zakładu (...) sp. z o.o. w M.. Przedsięwzięcie w przedmiocie wykonania, dostawy i montażu instalacji odpylania spalin w Ciepłowni Miejskiej przy ul. (...) w M. składało się z dwóch etapów: montażu instalacji dla kotłów WLM – 2,5 nr 4 i 5 oraz montażu dla kotła WLM – 2,5 nr 1 i 2 i CR – 2,5 nr 6. Powódka podała, że (...) sp. z o.o. w M. zwrócił się z zapytaniem ofertowym do powódki jako przedsiębiorstwa renomowanego i rozpoznawalnego w branży filtrów. Oferta nie była ogłoszona publicznie. Powódka podała, że została wytypowana jako wykonawca przedsięwzięcia w drodze zamówienia z wolnej ręki. Powódka wskazała, że podpisanie umowy na pierwszy etap nastąpiło w dniu 4 czerwca 2014 r. oraz, że z ramienia powódki w pracach jako projektant brał udział M. S. (1). Powódka wyjaśniła, że w ramach wykonania I etapu prac sporządziła projekt całej instalacji obejmujący dwa etapy planowanych prac. Powódka podała, że projekt został oddany i przyjęty przez (...) sp. z o.o. w M., a zatem już na etapie tworzenia projektu inwestycji zakładano, że powódka będzie wykonawcą obu jej etapów. Dalej powódka podała, że we wrześniu 2015 r. (...) sp. z o.o. w M. zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami wyraził gotowość przystąpienia do drugiego etapu realizacji inwestycji. Strony uzgodniły wszystkie istotne warunki, łącznie z ceną i przygotowały projekt umowy. Ustalony został termin jej podpisania i realizacji, a prezes (...) sp. z o.o. w M. T. S. osobiście, telefonicznie poinformował prezesa pozwanej, że prosi o przesłanie umowy i nastawienie się na gotowość do realizacji zadania. Przed samym podpisaniem umowy (...) sp. z o.o. w M. nieoczekiwanie poinformowała powódkę o wycofaniu się ze współpracy tłumacząc się wyborem innego wykonawcy, a do realizacji inwestycji wybrano spółkę (...) sp. z o.o. Powódka podała, że przedstawiciele zamawiającej oświadczyli, że inicjatorem zawarcia umowy i osobą prowadzącą negocjacje ze strony (...) sp. z o.o. był M. S. (1). Powódka wskazała, że pozwany M. S. (1) działając w imieniu pozwanej (...) sp. z o.o. przekazał przedstawicielom (...) sp. z o.o. w M. nieprawdziwą informację jakoby powódka nie posiadała obecnie mocy produkcyjnych na realizację drugiego etapu inwestycji, a nadto, iż pod ofertą zawarcia umowy ze strony (...) sp. z o.o. podpisany jest sam pozwany M. S. (1) działający z ramienia (...) sp. z o.o. Powódka podnosiła, że (...) sp. z o.o. nie mogła mieć wiedzy o fakcie wykonywania umowy oraz o jej szczegółach, w tym o planowanym, drugim etapie inwestycji ponieważ zamówienia udzielono z tzw. wolnej ręki, a informacje o zawartej pomiędzy powódką a (...) sp. z o.o. w M. umową pozwana (...) sp. z o.o. uzyskała od pozwanego M. S. (1) będącego byłym pracownikiem powódki zaangażowanym w realizację umowy na rzecz (...) sp. z o.o. w M.. Powódka podniosła, że zaprojektowanie zaawansowanego technicznie cyklofiltra wymaga wiedzy technicznej, którą posiadał M. S. (1), co łącznie z posiadaniem przez niego szczegółowych informacji o klientach powódki pozwoliło pozwanej (...) sp. z o.o. na wejście na rynek instalacji odpylania powietrza. Powódka podniosła, że w wyniku działania zarówno pozwanej (...) sp. z o.o. jak i pozwanego M. S. (1) utraciła znaczącego klienta oraz przede wszystkim zysk, który mógłby zostać osiągnięty gdyby umowę zawarto pomiędzy powódką a (...) sp. z o.o. w M.. Zysk z tej umowy powódka wyceniła na kwotę 212.000 zł (20% wartości kontraktu). Powódka podniosła, że pozwana dopuściła się czynu nieuczciwej

konkurencji, gdyż przy pomocy swojego pracownika M. S. (2) skontaktowała się z przedstawicielami (...) sp. z o.o. w M. i nakłoniła ich do zaprzestania współpracy z powódką i zlecenia wykonawstwa dalszego etapu inwestycji pozwanej (...) sp. z o.o. Zdaniem powódki działanie pozwanej (...) sp. z o.o. nosi znamiona tzw. konkurencji pasożytniczej. Powódka podała, że podstawę roszczenia odszkodowawczego skierowanego przeciwko pozwanemu M. S. (1) stanowi art. 3 oraz art. 11 ust. 1, 2 oraz ust. 4 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 4 uznk, tj. naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa przez byłego pracownika. Zdaniem powódki pozwany M. S. (1) wypełnił znamiona tego deliktu, gdyż przekazał pozwanej (...) sp. z o.o. informacje o współpracy pomiędzy powódką a (...) sp. z o.o. w M., szczegóły tej współpracy, przedmiot umowy oraz stan realizacji. Ujawnieniu podlegał wycinek tajemnicy przedsiębiorstwa rozumiany jako baz klientów, informacja o strukturze organizacyjnej, w tym o zawartych i realizowanych kontraktach. (k. 2 – 24).

W odpowiedzi na pozew z dnia 24 sierpnia 2016 r. pozwani wnieśli oddalenie powództwa. Pozwani powołując się na współuczestnictwo wnieśli o zasądzenie osobno na rzecz każdego z nich kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu

W uzasadnieniu pozwani podnieśli, że skierowany przeciwko nim pozew o zapłatę jest emanacją konfliktu istniejącego pomiędzy stronami w zakresie korzystania z urządzenia cyklofiltr, które jest częścią instalacji odpylania konstruowanych dla przedsiębiorstw ciepłowniczych celem ograniczenia szkodliwych substancji do atmosfery. Dalej pozwani zaprzeczyli jakoby naruszyli jakiegokolwiek prawa powódki, w szczególności poprzez wykorzystywanie we własnej działalności jej tajemnicy przedsiębiorstwa lub poprzez niedozwolone pasożytnictwo na jej dorobku i pozycji rynkowej. Pozwani podali, że plany Inwestora dotyczące rozbudowy instalacji były znane pozwanej (...) sp. z o.o. od pierwszej połowy 2015 r. z dwóch niezależnych źródeł: załącznika do uchwały nr (...) Rady Miejskiej w M. z dnia 24 czerwca 2015 r., gdzie na stronie 108 wprost wymieniono modernizację ciągów spalinowych wraz z układami odpylania z terminem realizacji „początek roku grzewczego 2015/2016”) oraz Dyrektora ds. marketingu firmy (...) L. D. (1). Pozwani wskazali, że z chwilą zatrudnienia w (...) sp. z o.o. pozwanego M. S. (1) na stanowisku Manager ds. (...) Powietrza otrzymał on bazę potencjalnych klientów, a jednym z jego zadań było ustalenie możliwości pozyskania nowych kontraktów poprzedzonych złożeniem ofert na wykonawstwo, a na tej liście był także (...) sp. z o.o. w M.. Dalej pozwani wskazali, że w następstwie kontaktu telefonicznego zaprosili pozwaną (...) sp. z o.o. do negocjacji i poprosili o przedstawienie oferty by w końcu zawrzeć umowę. Pozwani podnieśli, że nie było tak, iż (...) sp. z o.o. w M. w spornym okresie podjął już ostateczną decyzję o zawarciu umowy z powódką. Pozwani podnieśli, że wykorzystanie przez nich umieszczonej przez powódkę na jej stronie internetowej informacji o współpracy powódki z (...) sp. z o.o. M. wyklucza wykorzystanie tych informacji jako tajemnicy przedsiębiorstwa. Pozwani podnieśli także, iż (...) sp. z o.o. w M. skierowali zapytania ofertowe do kilku podmiotów, co oznacza, że projekt nie pozostawał w tajemnicy. Pozwani podali, że (...) sp. z o.o. w M. nie wykluczał nigdy możliwości zawarcia drugiej umowy z innym wykonawcą. Pozwana (...) sp. z o.o. podniosła, że jej oferta dla (...) sp. z o.o. w M. została stworzona we własnym zakresie, a sam projekt został wytworzony przez własne biuro techniczno – konstrukcyjne. Pozwana (...) sp. z o.o. podniosła, że nie miała żadnej wiedzy o ofercie powódki. Pozwani podnieśli, że nieprawdą jest, iż poprzez nawiązanie stosunku pracy z pozwanym M. S. (1) pozwana (...) sp. z o.o. przejęła część wiedzy technicznej oraz uzyskała dostęp do bazy danych klientów powódki. Pozwani podnieśli, że w okresie podpisania z pozwanym M. S. (1) umowy o pracę dysponowała już „swoją” bazą pozyskanych i potencjalnych klientów. Pozwani wyjaśnili, że pozwany M. S. (1) został zatrudniony w pozwanej spółce (...) sp. z o.o. na skutek umieszczenia w dniu 19 sierpnia 2015 r. ogłoszenia o pracę na portalu pracuj.pl, a świadczenie pracy rozpoczęło się dopiero w dniu 5 października 2015 r. tj. po rozwiązaniu umowy o pracę z powódką. Pozwani podnieśli, że M. S. (1) nie przekazał pozwanej (...) sp. z o.o. żadnych informacji handlowych i bazy klientów, ale też jakichkolwiek tajemnic o charakterze technicznym lub technologicznym. Pozwana (...) sp. z o.o. podniosła, że ma prawo do wykorzystywania rozwiązań technicznych (cyklofiltr) będących częścią instalacji odpylania, albowiem nie istnieją żadne prawa wyłączne (patent) ograniczające taką możliwość, a sama wiedza konstrukcyjna w tym zakresie została przez nią pozyskana w pełni „legalnie” poprzez współpracę z doświadczonym konstruktorem – Z. N., będącym współautorem tego urządzenia. (k. 167 – 182).

W toku postępowania strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska. (k. 361 – 368, 473 – 475, 477 – 479.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowa spółka (...) S.A.” prowadzi działalność w zakresie produkcji, sprzedaży i instalowania systemów oczyszczania powietrza. Przeważającą działalnością pozwanej spółki (...) sp. z o.o. jest obróbka mechaniczna elementów metalowych, lecz pozwana zajmuje się także wykonywaniem instalacji wodno – kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych.

Dowód: informacja odpowiadające odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców dla powódki (k. 28 – 34), informacja odpowiadające odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców dla pozwanej (k. 35 – 41)

Pozwany M. S. (1) był zatrudniony w powodowej spółce od 8 lipca 2013 r. do 30 września 2015 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku projektanta – inżyniera budowy w wymiarze pełnego etatu. Do zakresu obowiązków pozwanego w powodowej spółce należało projektowanie instalacji. Pozwany zajmował się projektowaniem instalacji potrzebnej do wykonania pierwszego etapu pracy dla (...) sp. z o.o. w M.. W związku z zatrudnieniem w powodowej spółce pozwany M. S. (1) miał dostęp do listy realizowanych przez powódkę zleceń, ta lista obejmuje również dane klientów. Pozwany nie miał jednak informacji na temat szczegółów oferty czy też informacji handlowych związanych z firmą (...) sp. z o.o. w M.. Pozwany nie brał też udziału w żadnych negocjacjach handlowych. Zgodnie z zapisami umowy o pracę pozwany M. S. (1) był zobowiązany zarówno w okresie zatrudnienia u powódki, jak i po tym okresie, do traktowania jako poufne wszelkich informacji, zarówno w formie pisemnej, jak i w jakiegokolwiek innej, odnośnie maszyn, wynalazków, patentów, rysunków kontraktów, organizacji, dostawców, klientów, planów strategicznych oraz wszelkich innych spraw dotyczących działalności powódki, których charakter jest ściśle związany z działalnością firmy. Również regulamin pracy obowiązujący u powódki obowiązywał pracowników do zachowania w tajemnicy informacji technicznych, technologicznych, handlowych i organizacyjnych dotyczących pracodawcy, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę. Zatrudnienie pozwanego M. S. (1) ustało z końcem września 2015 r. na skutek wypowiedzenia przez niego umowy o pracę. Pozwany M. S. (1) zrezygnował z pracy w powodowej spółce ze względów rodzinnych – pozwany dojeżdżał do pracy, a jego żona w tym czasie spodziewała się dziecka.

W połowie sierpnia 2015 r. pozwana (...) sp. z o.o. zamieściła na portalu pracuj.pl ogłoszenie o poszukiwaniu kandydata do pracy na stanowisku „managera – instalacje ochrony powietrza”. Po przeprowadzeniu rekrutacji, od 5 października 2015 r. pozwany M. S. (1) został zatrudniony w pozwanej spółce (...) sp. z o.o. na stanowisku managera ds. instalacji odpylania oraz jako technolog procesowy. Do zakresu obowiązków pozwanego M. S. (1) w pozwanej spółce należy pozyskiwanie nowych klientów, projektowanie technologii, sporządzanie ofert handlowych, rozmowy z klientami. Na początku współpracy pozwany M. S. (1) otrzymał od Z. N. bazę potencjalnych klientów oraz raport na temat strategii rozwoju firmy. W ramach obowiązków pracowniczych w pozwanej spółce (...) projektował technologie wykorzystane przy realizacji umowy z (...) sp. z o.o. w M..

W czasie rekrutacji pozwanego M. S. (1) do pracy w pozwanej spółce (...) sp. zo.o. nie rozmawiano na temat tego czym M. S. (1) zajmował się pracując w powodowej spółce. M. S. (1) nie udostępnił pozwanej bazy klientów powodowej spółki.

Dowód: umowa o pracę (k. 42 - 45), oświadczenie (k. 46), wypowiedzenie umowy o pracę (k. 47), zeznania powódki (za powódkę prezes zarządu M. L. – k. 456 - 458), zeznania pozwanej (za pozwaną prezes zarządu B. N. – k. 458-), ogłoszenie (k. 334), umowa o pracę (k. 335) – 336), zeznania pozwanego M. S. (1) (k. 460 – 461), regulamin pracy (k. 502 – 510), zeznania świadka M. N. (k. 524 – 526), zeznania świadka R. M. (k. 526 – 528).

(...) sp. z o.o. w M. składa się z sześciu kotłów, z których pięć funkcjonuje, a jeden jest wyłączony. Od kilku lat (...) sp. z o.o. w M. planował przeprowadzenie inwestycji polegającej na wykonaniu instalacji odpylania dla dla kotłów WLM – 2,5 nr 4 i 5 (etap I inwestycji) oraz dla kotłów WLM – 2,5 nr 1, nr 2 oraz CR – 2,5 nr 6 (etap II inwestycji). Zamiar przeprowadzenia przez (...) sp. z o.o. w M. takiej inwestycji nie był tajemnicą – osoby pracujące w branży o tej inwestycji wiedziały.

Powodowa spółka zrealizowała wiele przedsięwzięć dotyczących odpylania kotłów.

W 2014 r. (...) sp. z o.o. w M. zwróciła się do powodowej spółki z zapytaniem ofertowym dot. inwestycji – tj. wykonania instalacji odpylania dla etapu I dla kotłów WLM – 2,5 nr 4 i 5 oraz dla II etapu tj. dla kotłów WLM – 2,5 nr 1, nr 2 oraz CR – 2,5 nr 6. Z takim zapytaniem (...) sp. z o.o. zwróciła się jeszcze do czterech innych podmiotów, w rezultacie czego otrzymała 3 zgłoszenia, a dwa zapytania pozostały bez odpowiedzi. W pierwszym etapie (...) M. rozpatrywał koncepcje wykonania tej inwestycji, a w drugim proponowane ceny.

Powódka sporządziła na zlecenie (...) sp. z o.o. w M. kosztorys obu etapów inwestycji – tj. wykonania instalacji odpylania dla etapu I dla kotłów WLM – 2,5 nr 4 i 5 oraz dla II etapu tj. dla kotłów WLM – 2,5 nr 1, nr 2 oraz CR – 2,5 nr 6.

Dowód: protokoły przekazania dokumentacji technicznej (k. 73 – 78), referencje (k. 129 – 142), katalog (k. 145), plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy M. (k. 194 – 196), zeznania świadka M. N. (k. 524 – 526), zeznania świadka T. S. (k. 540 – 542), zeznania świadka L. D. (1) (k. 572 – 574).

(...) sp. z o.o. w M. uznał ofertę powódki za najkorzystniejszą i dlatego powierzył jej wykonanie pierwszego etapu inwestycji. W dniu 30 maja 2014 r. powódka zawarła z Zakładem (...) sp. z o.o. w M. umowę nr (...) na mocy której (...) sp. z o.o. w M. zleciła powódce, a powódka przyjęła do wytworzenia roboty budowlano – montażowe polegające na wykonaniu, dostawie i montażu instalacji odpylania spalin do dwóch kotłów WLM – 2,5 nr 4 i 5 zainstalowanych w Ciepłowni Miejskiej przy ul. (...) w M.. Zawarcie umowy z powódką jedynie na pierwszy etap inwestycji wynikało z decyzji (...) sp. z o.o. w M..

Powódka wykonała roboty objęte zakresem tej umowy w okresie od lipca do 24 listopada 2014 r.

(...) sp. z o.o. w M. ze względu na brak środków finansowych musiał wstrzymać wszystkie inwestycje, w tym realizację II etapu inwestycji, której dotyczy niniejsze postępowanie.

Dowód: umowa nr (...).14.001 z dnia 30 maja 2014 r. (k. 48 – 47), protokół zgłoszenia robót budowlanych (k. 58), protokoły z uruchomienia (k. 59 – 66), protokół częściowego odbioru (k. 67), zeznania świadka R. M. (k. 526 – 528), zeznania świadka T. S. (k. 540 – 542)

Wstępne uzgodnienia co do wykonania przez powodową spółkę drugiego etapu prac zostały poczynione w trakcie realizowania przez nią pierwszego etapu inwestycji. Ustalono wówczas, że aspekty handlowe z umowy dot. I etapu zostaną przeniesione do drugiej umowy. Od czerwca 2015 r. powodowa spółka prowadziła z (...) sp. z o.o. w M. rozmowy mające na celu pozyskanie kontraktu na II etap prac. We wrześniu 2015 r. odbywało się w tej sprawie spotkanie prezesa zarządu powodowej spółki z prezesem (...) sp. z o.o. w M. T. S., jednak nikt ze spółki (...) sp. z o.o. nie gwarantował powódce, że jej oferta zostanie przyjęta. W listopadzie 2015 r. powodowa spółka przesłała (...) sp. z o.o. w M. ofertę na wykonanie II etapu inwestycji w dwóch opcjach cenowych (na dzień 15 lipca 2015 r. oraz 2 listopada 2015 r.). Następnie w dniu 12 listopada 2015 r. powódka przesłała (...) sp. z o.o. propozycję umowy dot. wykonania drugiego etapu prac.

W dniu 23 lutego 2016 r. powstał projekt umowy między powódką a (...) sp. z o.o. dot. II etapu prac. W dniu 7 czerwca 2016 r. sporządzono kosztorys tych prac.

Dowód: wiadomość email (k. 480), oferty (k. 480 – 500), wiadomość email (k. 501), zeznania świadka M. N. (k. 524 – 526), zeznania świadka T. S. (k. 540 – 542), projekt umowy (k. 79 – 88)

Pozwana spółka (...) sp. z o.o. początkowo świadczyła usługi dla branży kolejowej w zakresie produkcji i konstrukcji, usługi związane z branżą dźwigową oraz z branżą maszyn drzewnych, a od 2013 r. zaczęła działać w branży odpylania. Do momentu zatrudnienia pozwanego M. S. (1) pozwana spółka (...) sp. z o.o. działając jako podwykonawca spółki (...) wykonała kilkanaście instalacji cyklofiltrów.

Pozwana (...) sp. z o.o. pozyskuje klientów korzystając z ogólnodostępnych baz, baz płatnych, na skutek polecenia przez klientów, odwiedzając ciepłownie miejskie, korzystając z usług firmy informującej o przetargach.

Pozwana na przełomie 2014/2015 r. intensywnie poszukiwała klientów (przeglądała branże, organizowała spotkania z potencjalnymi odbiorcami, składała oferty), W tym okresie pozwana uzyskała od L. D. (1) informację, że (...) sp. z o.o. w M. zakończył prace związane z I etapem inwestycji oraz, że będzie przystępował do II etapu, ale póki co zawiesza dalsze wykonywanie inwestycji.

Dowód: zeznania pozwanej (za pozwaną prezes zarządu B. N. – k. 458- 460), zeznania świadka L. D. (1) (k. 572 – 574), zrzuty ekranu, fotografie i referencje (k. 120 – 128), umowy (k. 197 – 231), wiadomości i mail i ofert (k. 231 – 334)

Pozwana (...) sp. z o.o. nie posiadała wiedzy o tym, że powódka i (...) sp. z o.o. w M. prowadzą rozmowy dot. sfinalizowania zawarcia umowy na budowę II etapu inwestycji.

Pozwany M. S. (1), na polecenie Z. N. (który współpracuje z firmą (...) sp. z o.o.) skontaktował się wówczas z G. K. (którego poznał projektując I etap wówczas gdy jeszcze pracował w powodowej spółce). W trakcie spotkania G. K. przedstawił analizy z których wynikało, że inwestycja wykonana w pierwszym etapie nie spełniła postawionych jej warunków. Umówiono się, żeby pozwana (...) sp. z o.o. przedstawiła inne rozwiązanie techniczne, które spełni te warunki. Następnie rozmowy toczyły się między (...) sp. z o.o. w M. a K. N. i Z. N. (przedstawicielami pozwanej spółki). Pozwany M. S. (1) nigdy nie sugerował (...) sp. z o.o. aby powodowa spółka nie była w stanie zrealizować drugiego etapu inwestycji. Mówił jedynie, że pozwana (...) sp. z o.o. jest w stanie zrealizować inwestycję.

W listopadzie 2015 r. pozwana (...) sp. z o.o. przedstawiła Zakładowi (...) w M. ofertę dostawy i montażu kompletnej instalacji odpylania dla trzech kotłów WLM – 2,5 K1 i K2 oraz CR – 2,5 K6 w wariantcie: odpylania 1 kotła na filtrach workowych. W dniu 26 listopada 2016 r. Rada Nadzorcza Zakładu (...) sp. z o.o. w M. wyraziła zgodę na podpisanie umowy na wykonanie, dostawę i montaż instalacji odpylania spalin dla trzech kotłów WLM – 2,5 nr 1, WLM 2,5 nr 2 i CR 2,5 nr 3 zainstalowanych w ciepłowni miejskiej przy ul. (...) w M.” przez (...) sp. z o.o. na łączną kwotę netto w wysokości 1.060.000,00 zł plus obowiązująca stawka podatku VAT. Pod koniec listopada 2015 r. pozwana (...) sp. z o.o. podpisała umowę na drugi etap inwestycji z (...) sp. z o.o.

Decydując się na podpisanie umowy z (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o. w M. kierowała się czasem realizacji umowy oraz zastosowaną technologią i ceną (pod względem technicznym oferty były podobne, ale oferta (...) sp. z o.o. była o ok. 5% tańsza od oferty powódki). Na niekorzyść powodowej spółki działał także czas – powodowa spółka bardzo długo przygotowywała swoją ofertę. Przed powierzeniem wykonania zadania pozwanej spółce (...) sp. z o.o. (...) sp. z o.o. w M. zebrała dostępne w Internecie informacje nt. tej firmy, spółka (...) sp. z o.o. przedstawiła również pełne referencje.

Ze względu na zmianę przepisów dotyczących ochrony środowiska firmy działające w branży odpylania były wówczas obłożone pracą. Z uwagi na tę zmianę przepisów (z uwagi na ewentualne opłaty związane z ochroną środowiska) (...) sp. z o.o. w M. była zainteresowana jak najszybszym wykonaniem inwestycji

Dowód: oferta nr E- (...) -11-15 z dnia 5 listopada 2015 r. (k. 110 – 112), zeznania pozwanej (za pozwaną prezes zarządu B. N. – k. 458- 460), zeznania świadka T. S. (k. 540 – 542)., zeznania świadka G. K. (k. 542 – 545), zeznania świadka K. N. (k. 562 – 564), zeznania świadka Z. N. (k. 564 – 566), kosztorys (k. 373 – 415), kosztorys (k. 481 – 500), wiadomość email (k. 501).

Pismem z dnia 18 kwietnia 2016 r. powódka wezwała pozwanych do zaniechania wykorzystania tajemnicy przedsiębiorstwa i usunięcia skutków naruszeń w terminie 7 dni. Zarówno pozwana (...) sp. z o.o. jak i pozwany M. S. (3) odebrali to wezwanie w dniu 21 kwietnia 2016 r.

Dowód: wezwania wraz z potwierdzeniami nadania i odbioru (k. 9 – 108), uchwała Rady Nadzorczej (...) sp. z o.o. nr (...) z dnia 26 listopada 2015 r. (k. 113)

C. to urządzenie do odprowadzania spalin. W prace projektowe i konstrukcyjne urządzenia cyklodfiltr (które zostało wykorzystane w spornej inwestycji dla (...) sp. z o.o. w M.) zaangażowanych było wiele osób, ale prawo wyłączne do korzystania z tego urządzenia uzyskał M. L. (prezes zarządu powodowej spółki). Prawo to wygasło w dniu 20 maja 2012 r.

Dowód: wydruk informacji z Urzędu Patentowego (k. 114), opis patentowy (k. 119 – 120), zeznania świadka Z. L. (k. 561), Zeznania świadka Z. N. (k. 564 – 566), zeznania świadka L. D. (1) (k. 572 – 574)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych w sprawie, a wyszczególnionych powyżej dokumentów, zeznań świadków oraz zeznań przesłuchiwanej za pozwaną spółkę (...).

Dokumenty, ich kserokopie czy też wydruki przedłożone w sprawie nie były przez strony kwestionowane, a i Sąd nie znalazł podstaw by odmówić im przymiotu wiarygodności. Wobec tego Sąd tym dowodom przypisał znaczenie jakie wynika z art. 244 i 245 k.p.c.

Zeznania świadków oraz zeznania B. N. przesłuchiwanej za pozwaną spółkę, które Sąd uczynił podstawą ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd uznał za wiarygodne, gdyż były spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały. Zeznania te tworzyły jedną spójną całość.

Za nieprzydatne dla dokonywania ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd uznał zeznania przesłuchiwanego za stronę powodową M. L. – zeznania te bowiem nie korespondowały z pozostałymi złożonymi w sprawie zeznaniami, w szczególności jeśli wziąć pod uwagę kwestię tego czy informacje o prowadzonej przez (...) sp. z o.o. w M. inwestycji dotyczącej odpylania kotłów była wiedzą powszechnie dostępną czy też nie oraz tego czy przedstawiciele (...) sp. z o.o. w M. zobowiązali się do zawarcia umowy na II etap inwestycji z powodową spółką. Z zeznań M. L. wynikało, że o zamiarze przeprowadzenia przez (...) sp. z o.o. w M. przedmiotowej inwestycji wiedziała tylko grupa zaufanych firm – okoliczność ta nie znalazła potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym - jak wskazał chociażby świadek L. D. (2) – dla osób pracujących w branży ciepłowniczej wiedza o tej inwestycji była wiedzą powszechną. M. L. wskazywał, że prezes (...) sp. z o.o. w M. był przekonany o tym, że to powodka będzie realizować drugi etap inwestycji, jednakże świadek T. S. (prezes zarządu (...) sp. z o.o. w M. jednoznacznie wskazał, że nigdy nie gwarantował powodowej spółce, że umowa na realizację drugiego etapu inwestycji będzie zawarta właśnie z tą spółką.

Sąd oddalił wniosek strony powodowej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy z zakresu instalacji i urządzeń wentylacyjnych na okoliczność wysokości kosztów produkcji i instalacji będących przedmiotem umowy jak również wysokości marży przypadającej wykonawcy z tytułu powyższej umowy, tj. II etapu inwestycji na rzecz (...) sp. z o.o. w M.. Wniosek ten był wnioskiem ewentualnym złożonym na wypadek kwestionowania przez któregokolwiek z pozwanych roszczenia co do wysokości należnej z tytułu realizacji umowy o wykonanie, dostawę i montaż instalacji odpylania spalin marży. Jako, że wyniki postępowania dowodowego nie dawały podstawy (o czym będzie mowa jeszcze w dalszej części uzasadnienia) do uwzględnienia powództwa, Sąd uznał, że nie jest zasadne przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia wysokości roszczenia – przeprowadzenie tego dowodu w niniejszej sprawie w ocenie Sądu niepotrzebnie przedłużałoby postępowanie i generowało dodatkowe koszty.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W niniejszej sprawie powodka (...) S.A.” z siedzibą w K. domagała się zasądzenia solidarnie od pozwanych (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. oraz M. S. (1) kwoty 212.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkodę wywołaną przez pozwanych powodce polegającą na utracie klienta i nieudzieleniu powodce zamówienia, a w konsekwencji utracie korzyści wynikających z niezawarcia umowy na II etap realizacji budowy systemu oczyszczania powietrza na rzecz Zakładu (...) sp. z o.o. w M. oraz nakazania pozwanym przeproszenia powódki poprzez zamieszczenie przeprosin na łamach (...). Jako podstawę faktyczną swoich roszczeń powódka wskazała ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa powódki w postaci informacji o kontrahentach, prowadzonych postępowaniach ofertowych oraz zawartych umowach przez pozwanego M. S. (1),

w tym w szczególności informacji na temat klienta (...) sp. z o.o. w M. oraz umowy zawartej z tym klientem a także nakłonienie przez pozwaną spółkę (...) sp. z o.o. przy udziale pozwanego M. S. (1) klienta powódki, tj. (...) sp. z o.o. w M. do zerwania współpracy z powódką i nawiązania współpracy z pozwaną spółką poprzez wprowadzenie klienta powódki w błąd. Zdaniem powódki zachowanie M. S. (1) wyczerpało znamiona czynów nieuczciwej konkurencji stypizowane w art. 3 jak również art. 11 ust. 1 i 2 u.z.k. a działania pozwanej (...) sp. z o.o. wyczerpały znamiona czynów nieuczciwej konkurencji stypizowane w art. 3, jak również w art. 12 ust. 2 u.z.k.

Ogólna definicja czynu nieuczciwej konkurencji zawarta jest w art. 3 ust. 1 u.z.k., zgodnie z którym czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Artykuł 3 ust. 2 u.z.k. zawiera przykładowe wyliczenie czynów nieuczciwej konkurencji wskazując, że są nimi w szczególności: wprowadzające w błąd oznaczenie przedsiębiorstwa, fałszywe lub oszukańcze oznaczenie pochodzenia geograficznego towarów albo usług, wprowadzające w błąd oznaczenie towarów lub usług, naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa, nakłanianie do rozwiązania lub niewykonania umowy, naśladownictwo produktów, pomawianie lub nieuczciwe zachwalanie, utrudnianie dostępu do rynku, przekupstwo osoby pełniącej funkcję publiczną, a także nieuczciwa lub zakazana reklama, organizowanie systemu sprzedaży lawinowej oraz prowadzenie lub organizowanie działalności w systemie konsorcyjnym.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 u.z.k. czynem nieuczciwej konkurencji jest przekazanie, ujawnienie lub wykorzystanie cudzych informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa albo ich nabycie od osoby nieuprawnionej, jeżeli zagraża lub narusza interes przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 11 ust. 2 u.z.k. przepis ust. 1 stosuje się również do osoby, która świadczyła pracę na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego - przez okres trzech lat od jego ustania, chyba że umowa stanowi inaczej albo ustał stan tajemnicy.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 u.z.k. czynem nieuczciwej konkurencji jest także nakłanianie klientów przedsiębiorcy lub innych osób do rozwiązania z nim umowy albo niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, w celu przysporzenia korzyści sobie lub osobom trzecim albo szkodenia przedsiębiorcy.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 4 u.z.k. w razie dokonania czynu nieuczciwej konkurencji, przedsiębiorca, którego interes został zagrożony lub naruszony, może żądać naprawienia wyrządzonej szkody, na zasadach ogólnych. Przepis ten nakazuje więc stosować Artykuły 361–363 oraz art. 415 i nast. k.c.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy konieczne było zatem ustalenie czy pozwani dopuścili się czynów nieuczciwej konkurencji.

W pierwszej kolejności wskazać należy jednak, iż istota procesu cywilnego zawarta jest w art. 6 k.c. Zgodnie z normą prawną wynikającą z tego przepisu strona, która powołując się na przysługujące jej prawo, żąda czegoś od innej osoby – w tym przypadku domaga się zapłaty na swoją rzecz, obowiązana jest udowodnić fakty uzasadniające to żądanie, ten zaś kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. Procesowe rozwinięcie zasady wyrażonej w art. 6 k.c. zawarte jest w art. 232 k.p.c., który stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów z których wywodzą skutki prawne.

Zdaniem Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę ani pozwany M. S. (1) ani pozwana (...) sp. z o.o. nie dopuścili się czynów nieuczciwej konkurencji.

Zawarta między pozwanym M. S. w powodową spółką umowa o pracę obligowała pozwanego M. S. (1) do zachowania w tajemnicy wszystkich informacji dotyczących maszyn, wynalazków, patentów, rysunków kontraktów, organizacji, dostawców, klientów, planów strategicznych oraz wszelkich innych spraw dotyczących działalności powódki, których charakter jest ściśle związany z działalnością firmy, jednakże w okolicznościach niniejszej sprawy nie można było uznać, że pozwany M. S. (1) ujawnił pozwanej poufne informacje o tym, że (...) sp. z o.o. w M. będzie prowadził inwestycję dotyczącą odpylania kotłów. Jak wynika z postępowania dowodowego, w tym chociażby z przedłożonego w sprawie planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy M. czy zeznań świadka L. D. (1) informacje o tym projekcie

były powszechne i wiedza o nim wśród osób pracujących w branży ciepłowniczej też była powszechna. Akcentowana przez powódkę okoliczność jakoby tylko kilka renomowanych firm miało wiedzę o tym projekcie nie mogła zyskać aprobaty sądu również jeśli wziąć pod uwagę akcentowane przez świadków zmiany w przepisach dotyczących ochrony środowiska, które to zmiany powodowały znaczny wzrost inwestycji związanych z odpylaniem i co pozwalało wszystkim działającym w branży firmom przypuszczać, że nastąpić znaczny wzrost inwestycji związanych z odpylaniem.

Nie można było również uznać, by pozwany M. S. (1) ujawnił pozwanej (...) sp. z o.o. jakiegokolwiek poufne informacje techniczne pozwalające na skonstruowanie przez spółkę (...) sp. z o.o. cyklofiltra, który następnie został wykorzystany w ramach realizacji spornej umowy. Mimo, iż z informacji z Urzędu Patentowego wynika, że twórcą urządzenia cyklofiltr był prezes powodowej spółki (...), to jak wynikało z zeznań świadków (Z. L., Z. N.), w pracach konstrukcyjnych tego urządzenia brało udział kilka osób, które jako pracujące jednej branży znają się. Co więcej dostępna literatura pozwala teoretycznie skonstruować takie urządzenie innym konstruktorom. Nie można wobec tego uznać, by pozwany M. S. ujawnił pozwanej informacje objęte tajemnicą. Należy też zauważyć, że ostatecznie pozwana spółka zaproponowała w swojej ofercie inne rozwiązanie techniczne (tj. zamiast cyklofiltra instalację na pełnym filtrze workowym) niż cyklofiltr.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie dopatrywał się czynu nieuczciwej konkurencji również w działaniu pozwanej spółki (...) sp. z o.o. Nie można uznać, że spółka (...) sp. z o.o. nakłoniła (...) sp. z o.o. w M. do zawarcia z nią umowy na realizację drugiego etapu inwestycji. Jak wynika z postępowania dowodowego pozwana spółka w spornym okresie rozwijała swoje usługi w branży odpylania i intensywnie poszukiwała w tej branży klientów. Pozwana (...) sp. z o.o. nie posiadała wiedzy o tym, że powódka i (...) sp. z o.o. w M. prowadzą rozmowy dot. sfinalizowania zawarcia umowy na budowę II etapu inwestycji, nie można więc mówić, że nakłoniła (...) sp. z o.o. do zaprzestania współpracy z powódką i zlecenie wykonawstwa dalszego etapu prac pozwanej. Istotne jest, że (...) sp. z o.o. w M. nigdy nie gwarantowała powodowej spółce, że ta będzie wykonawcą również drugiego etapu inwestycji. Prowadzone w tym temacie między powódką a (...) sp. z o.o. rozmowy nie były wiążące. Zatem pozwana nie wiedząc o tych rozmowach mogła stracić się o pozyskanie spornego zadania. Nie było tak, że pozwany M. S. (1) przekazał przedstawicielom (...) sp. z o.o. w M. nieprawdziwą informację jakoby powódka nie posiadała obecnie mocy produkcyjnych na realizację drugiego etapu inwestycji - jak wynika z zeznań świadka T. S. (przedstawiciela (...) sp. z o.o. w M.) pozwany M. S. (1) nie mówił przedstawicielom (...) sp. z o.o., że powodowa spółka nie jest w stanie wykonać tego zadania, a jedynie wskazywał, że pozwana (...) sp. z o.o. może tę inwestycję zrealizować. Wskazywanie, że dany podmiot może wykonać określone zadanie nie może być jednak uznane za czyn nieuczciwej konkurencji. Co więcej, jak wynikało z zeznań przedstawicieli (...) sp. z o.o. w M. – G. K. i T. S., (...) sp. z o.o. w M. decydując się na ofertę pozwanej spółki brała pod uwagę cenę, technologię i czas realizacji inwestycji i te czynniki w ofercie pozwanej spółki były dla (...) sp. z o.o. atrakcyjniejsze w stosunku do oferty powódki. W ocenie Sądu brak było podstaw do uznania, by pozwana działając sprzecznie z prawem lub zasadami współzycia społecznego nakłoniła (...) sp. z o.o. do zaprzestania współpracy z powódką i zlecenia wykonawstwa drugiego etapu inwestycji pozwanej (...) sp. z o.o.

Wobec powyższego powództwo w stosunku do obojga pozwanych podlegało oddaleniu – pkt 1 wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążając nimi w całości powódkę jako przegrywającą proces. Na zasądzoną kwotę 17.974 zł składa się: kwota 34 zł tytułem opłat skarbowych od pełnomocnictw, kwota 15.480 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (14.400 zł w związku z roszczeniem o zapłatę i 1.080 zł za roszczenie o ochronę dóbr osobistych – odpowiednio § 2 pkt 7 i § 8 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu przed 27 października 2017 r.) oraz kwota 2.460 zł tytułem wynagrodzenia za przeprowadzenie mediacji w niniejszej sprawie. Sąd zdecydował o przyznaniu pozwanym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości wynagrodzenia jednego pełnomocnika, gdyż pozwani byli w niniejszej sprawie reprezentowani przez tego samego pełnomocnika, wnosili wspólne pisma procesowe, prezentowali wspólne stanowisko.

SSO Renata Pelz